

Oceny działalności parlamentu, prezydenta i władz lokalnych w styczniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Raz w miesiącu pytamy Polaków o to, jak oceniają działalność każdej z izb parlamentu oraz prezydenta. W styczniu zapytaliśmy również o ocenę władz samorządowych.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Styczniowe¹ notowania parlamentu, szczególnie izby niższej, są gorsze niż przed miesiącem. Wprawdzie nadal, tak jak w grudniu ubiegłego roku, ponad dwie piąte Polaków (42%) dobrze ocenia pracę posłów, to jednak zauważalnie przybyło badanych z niej niezadowolonych (o 9 punktów procentowych, do 42%). W przypadku działalności Senatu wzrósł zarówno odsetek oceniających ją pozytywnie (o 4 punkty, do 40%), jak i – w większym stopniu – negatywnie (o 7 punktów, do 32%). Obecne opinie o pracy posłów i senatorów są bardziej skryształowane niż przed miesiącem (spadek odsetka odpowiedzi „trudno powiedzieć” odpowiednio o 10 i 11 punktów).

TABELA 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany XII '23 – I '24
		2022	2023												2024	
		XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	
w procentach																
Sejm	Dobre	22	26	26	28	24	25	26	27	29	29	28	36	41	42	+1
	Złe	65	61	60	58	60	61	60	61	57	58	59	54	33	42	+9
	Trudno powiedzieć	13	13	14	14	16	14	13	12	14	13	13	10	26	16	-10
Senat	Dobre	32	33	33	32	29	34	33	37	31	33	34	39	36	40	+4
	Złe	50	46	48	46	51	47	49	45	48	48	46	42	25	32	+7
	Trudno powiedzieć	18	21	19	22	19	19	18	18	21	19	20	19	39	28	-11

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (405) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

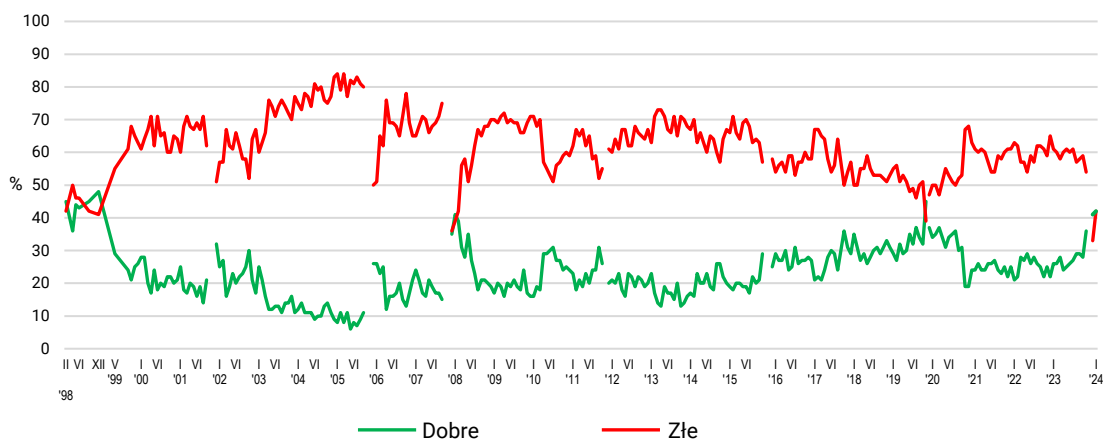
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 11 do 21 stycznia 2024 roku na próbie liczącej 1015 osób (w tym: 59,8% metodą CAPI, 27,0% – CATI i 13,2% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

CBOS

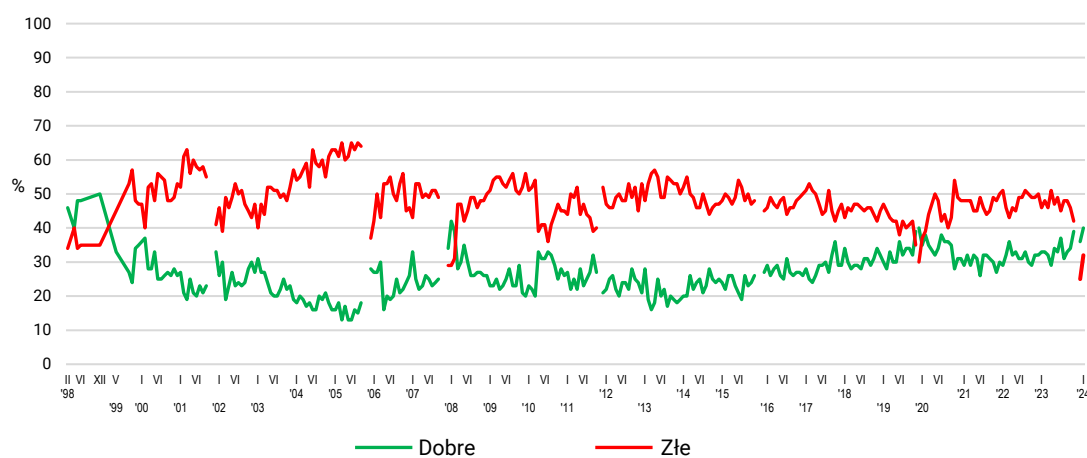
RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Działalność izby niższej parlamentu pozytywnie oceniają przeważnie zwolennicy Koalicji Obywatelskiej, Trzeciej Drogi i Lewicy, badani o lewicowych lub centrowych poglądach, nieangażujący się religijnie. Wyróżniają się ponadto najmłodsi respondenci, uczniowie i studenci, mieszkańcy dużych (100 000 – 499 999 ludności) i największych (500 000 lub więcej ludności) miast, najlepiej wykształceni, kadra kierownicza i specjaliści, technicy i średni personel, pracownicy administracyjno-biurowi, pracownicy usług, prywatni przedsiębiorcy, pracujący w sektorze publicznym i prywatnym (poza rolnictwem), jak również badani uzyskujący wysokie dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (3000 zł lub więcej). Negatywne opinie o pracy posłów dominują w elektoracie

Prawa i Sprawiedliwości. Są także wyraźnie częstsze niż przeciętnie wśród zwolenników Konfederacji Wolność i Niepodległość, wśród osób identyfikujących się z prawicą oraz zaangażowanych w praktyki religijne, zwłaszcza uczestniczących w nich kilka razy w tygodniu. Niezadowolenie z działalności tej izby przeważa nad zadowoleniem wśród respondentów po 45 roku życia (szczególnie najstarszych – 65+), mieszkańców wsi, osób mających wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, pracujących w spółkach właścicieli prywatnych i państwa, prywatnych gospodarstwach rolnych (w tym rolników), a ponadto robotników (wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych), emerytów i rencistów, ankietowanych zajmujących się domem i niepracujących z innych powodów, uzyskujących niskie (poniżej 2000 zł) i przeciętne (od 2000 zł do 2999 zł) dochody *per capita* i źle oceniających własną sytuację materialną (zob. tabelę aneksową 1).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Sejmu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	81	9	10
Trzecia Droga	79	16	5
Lewica	78	14	8
Konfederacja Wolność i Niepodległość	30	57	13
Prawo i Sprawiedliwość	11	79	10
Niezdecydowani, na kogo głosować	31	40	30
Niezamierzający głosować	23	47	30

Społeczno-demograficzne zróżnicowania opinii o Senacie są zbliżone do tych, jakie obserwujemy w przypadku Sejmu. Lepsze niż przeciętnie oceny działalności izby wyższej rejestrujemy w elektoratach partii koalicji rządzącej, a także wśród osób o poglądach lewicowych i centrowych, nieuczestniczących w praktykach religijnych lub robiących to sporadycznie. Wyróżniają się w tym względzie także najmłodszy badani, uczniowie i studenci, mieszkańcy najmniejszych (poniżej 20 000 ludności) i dużych (powyżej 100 000) miast, najlepiej wykształceni, kadra kierownicza i specjaliści, technicy i średni personel, pracownicy administracyjno-biurowi, prywatni przedsiębiorcy, badani pracujący w sektorze publicznym i prywatnym oraz uzyskujący wysokie dochody *per capita* (od 3000 zł). Relatywnie najwięcej niezadowolonych z funkcjonowania Senatu jest wśród zwolenników Prawa i Sprawiedliwości oraz Konfederacji Wolność i Niepodległość, ankietowanych identyfikujących się z prawicą i zaangażowanych w praktyki religijne. Złe oceny częściej niż przeciętnie notujemy poza tym wśród osób w wieku 55–64 lata lub więcej, mających wykształcenie zasadnicze zawodowe, pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (w tym rolników), robotników (wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych), badanych zajmujących się domem lub niepracujących z innych powodów, a także uzyskujących najniższe (poniżej 1500 zł) i przeciętnie (od 2000 zł do 2999 zł) dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (zob. tabelę aneksową 2).

TABELA 3

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Senatu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	80	3	17
Trzecia Droga	76	7	17
Lewica	76	3	21
Konfederacja Wolność i Niepodległość	23	48	28
Prawo i Sprawiedliwość	10	68	22
Niezdecydowani, na kogo głosować	25	28	47
Niezamierzający głosować	20	35	45

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

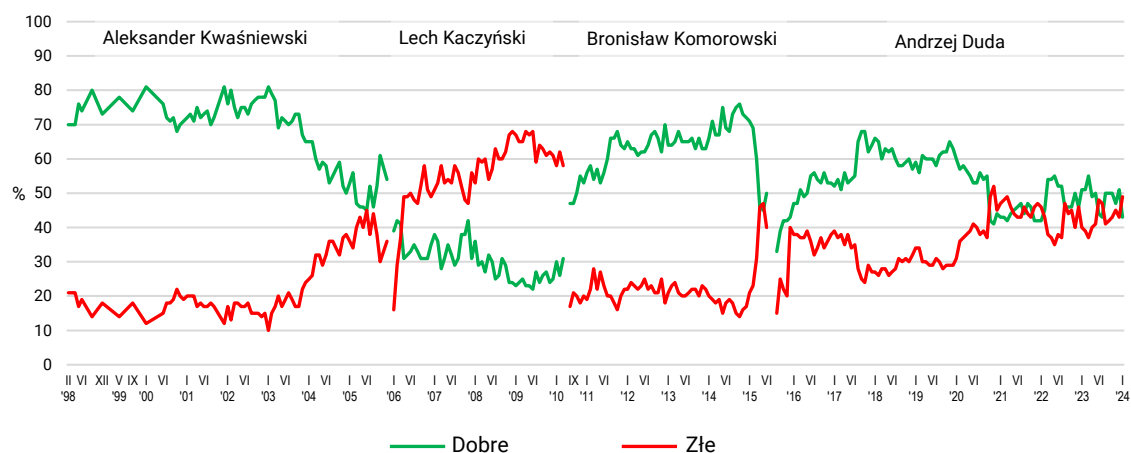
Od grudnia wyraźnemu pogorszeniu uległy notowania głowy państwa. Aktualnie o prezydenturze Andrzeja Dudy pozytywnie wypowiada się ponad dwie piąte badanych (43%, spadek o 8 punktów), a złe – niemal połowa (49%, wzrost o 6 punktów).

TABELA 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany XII '23 - I '24
	2022	2023												2024	
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	
	w procentach														
Dobre	46	51	51	55	49	50	44	43	50	50	50	47	51	43	-8
Złe	46	40	39	37	40	41	48	47	41	42	43	45	43	49	+6
Trudno powiedzieć	8	9	10	8	11	9	8	9	9	8	7	8	7	8	+1

CBOS

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Pozytywną opinię o obecnej prezydenturze często wyrażają wyborcy Prawa i Sprawiedliwości, osoby głosujące na Andrzeja Dudę w II turze ostatnich wyborów prezydenckich oraz badani deklarujący prawicowe poglądy i zaangażowani w praktyki religijne, szczególnie uczestniczący w nich kilka razy w tygodniu. Głosy aprobaty są także częstsze niż przeciętnie wśród respondentów powyżej 54 roku życia, mieszkańców wsi, osób mających wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, badanych pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (w tym rolników), wśród emerytów i rencistów, osób zajmujących się domem lub niepracujących z innych powodów, jak również wśród uzyskujących niskie dochody *per capita* (poniżej 2000 zł). Z kolei głosy krytyki wyraźnie przeważają w elektoratach ugrupowań rządzącej koalicji, a także wśród głosujących w II turze wyborów prezydenckich na Rafała Trzaskowskiego, osób identyfikujących się z lewicą i nieangażujących się religijnie. Wyróżniają się w tym względzie także zwolennicy Konfederacji WiN, ankietowani identyfikujący się z politycznym centrum oraz sporadycznie (kilka razy w roku) uczestniczący w praktykach religijnych. Dezaprobatą często pojawia się również wśród badanych poniżej 35 roku życia, mieszkańców dużych, a zwłaszcza największych miast, respondentów najlepiej wykształconych, wśród uczniów i studentów, kadry kierowniczej i specjalistów, techników i średniego personelu, pracowników administracyjno-biurowych, robotników niewykwalifikowanych, prywatnych przedsiębiorców, badanych pracujących w sektorze publicznym lub prywatnym poza rolnictwem oraz respondentów uzyskujących najwyższe dochody *per capita* (4000 zł lub więcej) – zob. tabelę aneksową 3.

TABELA 5

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	92	5	3
Konfederacja Wolność i Niepodległość	30	57	13
Trzecia Droga	16	76	7
Lewica	9	89	2
Koalicja Obywatelska	8	88	4
Niezdecydowani, na kogo głosować	49	39	12
Niezamierzający głosować	42	42	16

TABELA 6

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	80	16	4
Głosujący na Rafała Trzaskowskiego	6	89	5
Niegłosujący	39	46	15

OCENY DZIAŁALNOŚCI WŁADZ SAMORZĄDOWYCH

We styczniu pozytywnie pracę samorządowców w swojej miejscowości ocenia dwie trzecie badanych (67%), tj. minimalnie mniej niż we wrześniu ubiegłego roku (o 2 punkty procentowe), natomiast jedna czwarta (24%) wyraża z niej niezadowolenie. Notowania władz lokalnych są w ostatnich latach stabilne. Dobre opinie częściej niż przeciętnie rejestrujemy wśród mieszkańców wsi, a złe wśród respondentów z największych miast (500 000 lub więcej ludności) – zob. tabelę aneksową 4.

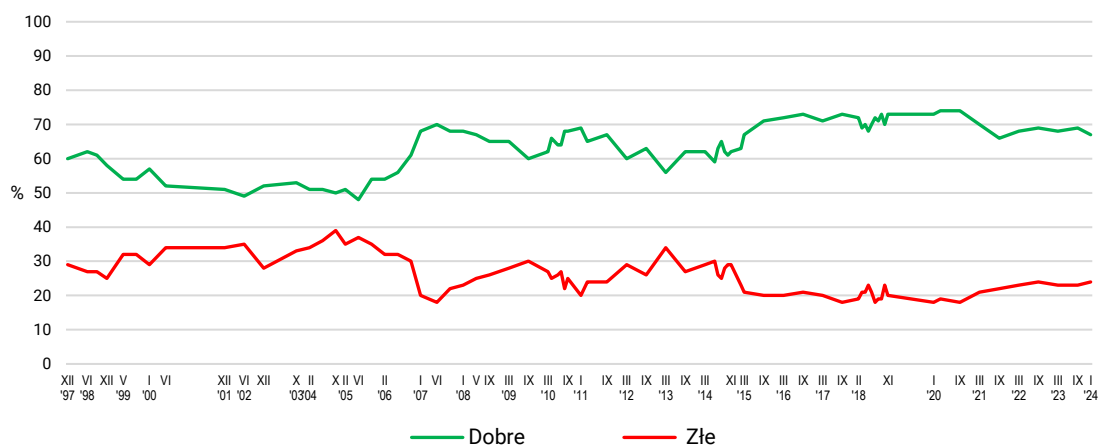
TABELA 7

Oceny działalności władz miasta/gminy	Wskazania respondentów według terminów badań																		Zmiany IX '23 – I '24		
	2018									2020			2021		2022		2023			2024	
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		I	III	IX	III	IX	III	IX	III	IX		I	
	w procentach																				
Dobre	70	68	70	72	71	73	70	73	73	74	74	70	66	68	69	68	69	67	-2		
Złe	21	23	21	18	19	19	23	20	18	19	18	21	22	23	24	23	23	24	+1		

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

CBOS

RYS. 4. Oceny działalności władz samorządowych miasta/gminy respondenta

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Duże natężenie konfliktu politycznego w ostatnim czasie rzutuje, jak się wydaje, zarówno na wizerunek głowy państwa, jak i nowego parlamentu. Od ubiegłego miesiąca nasiliły się głosy krytyki wobec parlamentu, szczególnie izby niższej, w przypadku której oceny dobre i złe obecnie równoważą się. Pogorszyły się też opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy, która teraz częściej spotyka się z dezaprobatą niż uznaniem.

Opracował

Michał Feliksiak